

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Kristina Hlaváčková:

Role ozbrojených sil EU v transatlantických bezpečnostních vztazích

Kristina Hlaváčková se ve své práci zabývá transatlantickými vztahy ve sféře bezpečnostní a obranné politiky, přičemž se soustředí na její vojenské aspekty. Práce je pokusem o komplexní zhodnocení role obranné politiky EU v kontextu bezpečnostní architektury euroatlantického společenství. Vzhledem k současnému stavu transatlantických vztahů jde o téma vysoce aktuální.

Práce je členěna do tří základních částí: První část popisuje historický vývoj Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU, resp. její Evropské bezpečnostní a obranné politiky, včetně připomenutí historických projektů, které předcházely procesům zahájeným v 90. letech 20. století (projekt Evropského obranného společenství, ZEU). Klíčovou součástí práce jsou kapitoly 3. a 4., v nichž se autorka zabývá konfliktními body bezpečnostních vztahů mezi Evropou a USA, které rozděluje na tři okruhy: bezpečnostně-politickou oblast (kde pojednává jak o institucionálních aspektech euroatlantické bezpečnostní architektury, tak ideových kořenech současných bezpečnostních strategií i o národních zájmech klíčových evropských států), vojensko-technickou oblast (která se soustřeďuje na vojenské schopnosti evropských států, EU a NATO i na problém obranného průmyslu) a geografické priority (které odvozuje z existujících bezpečnostních strategií i realizovaných vojenských operací).

Autorka se ve svém textu úspěšně vyrovnala s poměrně komplexním problémem, jímž dnes postavení obranné politiky EU v euroatlantických vztazích je. Její strukturování odpovědi na úvodní otázku do tří výše uvedených okruhů prokazuje schopnost zvládnout zpracování komplikované matérie a vnést do jejího hodnocení vlastní kritéria. Z faktografického hlediska lze konstatovat, že práce zmiňuje vše podstatné, co vývoj bezpečnostní a obranné politiky v euroatlantickém prostoru v posledních deseti letech přinesl. Pozitivně je třeba hodnotit i snahu autorky o provedení jakési predikce v kapitole 4. za použití několika publikovaných scénářů možného budoucího vývoje.

Výtky k posuzovanému textu jsou spíše dílčího rázu: Obecně je možná škoda, že se autorka nepokusila (zejména ve zmiňované kapitole 4.) o konsistentnější formulaci vlastního názoru na zkoumanou problematiku a fakticky se spokojila s poskytnutím přehledu názorů citovaných autorů. Kapitole 4. je také možné vytknout, že ne zcela důsledně rozlišuje mezi predikcí budoucího vývoje a vyjádřením normativních doporučení (říci, že by EU či NATO mělo cosi učinit, není totéž, jako konstatovat, že se tak s určitou pravděpodobností stane). Dále:

- Tvrzení na s. 5, že globální terorismus je po 11. září vnímán jako vážnější hrozba, než jakou představoval Sovětský svaz, je třeba brát se značnou rezervou.
- Úvaha (byť s odkazem na zdroj) o tom, že v případě vítězství Ala Gorea v prezidentských volbách 2000 by patrně po 11. září 2001 nedošlo

k vyhlášení ‚války proti teroru‘, je značně spekulativní a rozhodně ne všeobecně akceptovaná.

- Vysvětlení národních pozic členských států EU a NATO v kapitole 3.1.3. působí poněkud nahodile (Dánsku je věnována větší pozornost než Německu atd.), tím spíše, že chybí podrobnější charakteristika postoje Francie (!).

Pokud jde o formální stránku práce, k ní nelze mít větší námitky. Úvod o závěr práce jsou formulovány precizně a mají požadovanou strukturu. Jazyk práce je adekvátní a textové chyby a drobné stylistické nepřesnosti se v něm objevují je zřídka. Poznámkový aparát je zcela adekvátní, byť by v případě takto intenzivně diskutovaného tématu bylo jistě možné použít širší škálu (především zahraničních) sekundárních zdrojů. Pozitivně je nutno zhodnotit použití tabulek k obranným výdajům na s. 42 – 45.

Domnívám se, že by uchazečka během ústní obhajoby měla objasnit vlastní názor na možné budoucí směřování EBOP a její pozici v euroatlantických vztazích, čímž by doplnila přehled postojů prezentovaných v práci. Práci samozřejmě doporučuji k obhajobě a v závislosti na jejím výsledku ji doporučuji hodnotit jako **velmi dobrou až výbornou**.

V Praze dne 9. 6. 2007